

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

570-OJI EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO PLENARINĖ SESIJA PER
INTERACTIO, 2022 6 15–2022 6 16

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl a) Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos deklaracijos dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų parengimas“

(COM(2022) 27 final)

ir b) „Skaitmeninės teisės ir principų“

(tiriamoji nuomonė)

(2022/C 365/03)

Pranešėjas **Philip VON BROCKDORFF**

Bendrapranešėję **Violeta JELIĆ**

Prašymas pateikti nuomonę	a) Europos Komisija, 2022 5 2 b) Pirmininkaujanti Čekija, 2022 1 26
Teisinis pagrindas	a) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnis b) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnis
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Priimta skyriuje	2022 6 1
Priimta plenarinėje sesijoje	2022 6 15
Plenarinė sesija Nr.	570
Balsavimo rezultatai	
(už / prieš / susilaikė)	181 / 0 / 2

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. EESRK atkreipia dėmesį į glaudžią sąsają tarp programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ ir deklaracijos dėl skaitmeninių teisių ir principų, nes pirmuoju atveju daugiausia dėmesio skiriama kiekybiniais, o antruoju – kokybiniais tikslams. EESRK mano, kad abi priemonės yra labai svarbios sudarant palankesnes sąlygas visuomenės ir ekonomikos skaitmeninei transformacijai.

1.2. EESRK mano, kad deklaracija turėtų būti naudinga visam darniam vystymuisi. Sėkminga skaitmeninė transformacija – tai ekonominės, socialinės ir aplinkosauginės naudos derinys, kurį lemia jos indėlis į didesnę konkurencingumą, klestėjimą, darbo vietų ir gerovės kūrimą bei perėjimą prie žiedinės ir neutralaus poveikio klimatu ekonomikos, taip pat nepageidaujamos rizikos, kurią ji gali kelti visuomenei, prevencija ir mažinimas.

1.3. EESRK mano, kad siekiant remti ekonomikos atsigavimą ir augimą Europoje labai svarbu spręsti skaitmeninių įgūdžių, skaitmeninės infrastruktūros, skaitmeninio verslo ir skaitmeninių viešųjų paslaugų klausimus, kartu užtikrinant, kad pažanga būtų daroma laikantis pagrindinių teisių ir taikant į žmogų orientuotą bei įtraukų požiūrį, nė vieno nepaliekant nuošalyje. EESRK taip pat rekomenduoja atsižvelgti į Konferencijos dėl Europos ateities išvadas dėl skaitmeninės transformacijos.

1.4. Nors deklaracija turėtų būti tvirtas politinis įsipareigojimas, ji nedarytų poveikio dabartinėms teisės aktuose įtvirtintoms teisėms. EESRK laikosi nuomonės, kad skaitmeninės teisės kyla iš esamų pagrindinių teisių ir yra jomis apibrėžiamos, kaip dalis ES vertybių ir principų, kur kartu egzistuoja įvairios teisės ir laisvės ir kur vertybės taip pat nustato viena kitos ribas.

1.5. Deklaracijos projekte aprašyti įvairūs principai ir teisės daugeliu atžvilgių iš dalies sutampa, o sumaišius principus ir teises sunku suvokti turinio esmę. Todėl būtina skatinti jų praktinės reikšmės supratimą. Tai taikoma įmonėms, darbuotojams, vartotojams ir apskritai visuomenei.

1.6. ES pagrindinės teisės ir vertybės yra labai svarbios tiek žmonėms, tiek įmonėms. Todėl deklaracijoje turėtų būti pripažinta, kad dauguma įmonių, ypač MVĮ, prisitaikydamos prie skaitmeninio pasaulio susiduria su daugiau ar mažiau tokiais pat sunkumais kaip ir piliečiai apskritai. EESRK taip pat atkreipia dėmesį į iššūkių išvengti skaitmeninės atskirties, susijusios su senėjančių ir kaimo gyventojų galimybėmis naudotis viešosiomis ir privačiomis paslaugomis.

1.7. EESRK pabrėžia principų, susijusių su ryšiais, įgūdžiais ir saugumu, kurie yra labai svarbūs tiek piliečiams ir įmonėms, tiek ir bendram ekonomikos ir visuomenės vystymuisi, svarbą. Rusijos ir Ukrainos karas dar labiau išryškino šią svarbą ir sustiprino poreikį tobulinti žmonių įgūdžius ir priemones dezinformacijai atpažinti ir su ja kovoti.

1.8. EESRK pabrėžia skaitmeninės pažangos vertinimo ir stebėsenos svarbą ir rekomenduoja nedidinti šios srities priemonių skaičiaus. Deklaracijos tikslai turi būti matuojami taikant konkrečius rodiklius pagal programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, o metine ataskaita „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“ turėtų būti grindžiamas Europos semestras.

1.9. Gerai veikianti ir sąžininga bendroji rinka yra labai svarbi ES skaitmeninei plėtrai. Todėl EESRK mano, kad bendrojoje rinkoje reikia visapusiškai apsaugoti laisvių esmę. Laisvo duomenų judėjimo ir duomenų nuosavybės svarba vis labiau didėja, nes tai ne tik bendros duomenų rinkos klausimas – ji taip pat glaudžiai susijusi su kapitalo, prekių ir paslaugų rinkomis. Deklaracijoje taip pat turėtų būti pripažinti principai, susiję su inovacijomis, intelektine nuosavybe ir verslo laisve.

1.10. Bendroji rinka taip pat yra atspirties taškas ES siekiant plačiau naudotis išorės rinkomis ir tiekimo grandinėmis bei būti įtakinga ir galinga pasaulinio masto veikėja. Todėl deklaracija turėtų būti aktyviai propaguojama tarptautiniu mastu, pasitelkiant įvairias priemones: pradedant tarptautiniais socialinių partnerių sudarytais pasauliniais susitarimais ir baigiant diplomatiniais veiksmais ir inovacijų srities bendradarbiavimu, prekybos ir investicijų susitarimais ir finansavimo sąlygomis.

2. Pagrindiniai faktai

2.1. Paskutiniame pranešime apie Sąjungos padėtį Europos Komisija pristatė programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“⁽¹⁾. Šiuo planu siekiama skaitmeninti įgūdžius, infrastruktūrą, įmones ir viešąsias paslaugas, kad iki 2030 m. būtų įgyvendinta mūsų visuomenės ir ekonomikos skaitmeninė transformacija.

2.2. Kartu Komisija baigia rengti pasiūlymą dėl bendros Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracijos dėl skaitmeninių principų, kuria siekiama užtikrinti, kad Europos vertybės ir teisės atsispindėtų skaitmeninėje erdvėje. Tai leis visiems pasinaudoti skaitmeninių technologijų teikiama privalumais, pavyzdžiui, visuotine prieiga prie interneto, pagrindines teises užtikrinančiais algoritmais, kuriuos reguliariai tikrina nepriklausomos trečiosios šalys, ir saugia bei patikima interneto aplinka.

⁽¹⁾ COM(2021) 574 *final*.

2.3. Siekiant užtikrinti, kad Europa sparčiai siektų Skaitmeninio dešimtmečio tikslų, siūlomoje valdymo sistemoje numatyta pažangos stebėsenos sistema, pagrįsta patobulintu skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksu (DESI), o ataskaita „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“ bus naudojama kaip metinis skaitmeninės transformacijos Europoje vertinimas. Visų pirma ataskaitoje bus i) nustatytos sritys, kuriose reikia imtis tolesnių veiksmų; ii) išanalizuota, kiek trūksta investicijų ar kitų išteklių ir nurodyti veiksmai, kurių reikia imtis siekiant padidinti ES skaitmeninį suverenumą; ir iii) įvertintas atitinkamų reglamentavimo pasiūlymų įgyvendinimas ir veiksmai, kurių imtasi ES ir valstybių narių lygmeniu. Ataskaita taip pat suteiks galimybę įvertinti kaip laikomasi skaitmeninių principų, kurie bus išdėstyti būsimoje deklaracijoje.

3. Bendrosios pastabos

3.1. EESRK mano, kad programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ yra svarbus žingsnis siekiant paremti ES skaitmeninę transformaciją, nes joje atsižvelgiama į spartėjančias skaitmenizacijos tendencijas ir didėjančius jos poreikius, kuriuos taip pat išryškino pandemija. Europos skaitmeninių gebėjimų spragų šalinimas tebekelia susirūpinimą, taip pat reikia laikytis vieningesnio požiūrio ir investuoti į didelio masto skaitmeninius projektus, kad būtų galima pasinaudoti skaitmenizacijos teikiama nauda.

3.2. EESRK mano, kad siekiant remti ekonomikos atsigavimą ir augimą Europoje, kuris yra labai svarbus didinant pajamas ir gerinant gyvenimo lygį bei darbo sąlygas, labai svarbu spręsti skaitmeninių įgūdžių, skaitmeninės infrastruktūros, skaitmeninio verslo ir skaitmeninių viešųjų paslaugų klausimus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas senėjantiems ir kaimo gyventojams ES, siekiant užtikrinti, kad jie neliktų nuošalyje vykstant skaitmeninei transformacijai.

3.3. Be to, sėkminga skaitmeninė transformacija padės Europai tapti pasaulinių tendencijų lydere, sustiprins jos konkurencingumą ir sudarys sąlygas universalių standartų nustatymui. Be to, skaitmeninės technologijos yra esminis ES įrankis siekiant žaliajame kurse numatytą tvarumo tikslų.

3.4. EESRK palankiai vertina tai, kad Komisija ir valstybės narės glaudžiai bendradarbiaus siekdamos įgyvendinti Skaitmeninio dešimtmečio tikslus ir uždavinius. Iš pradžių, netrukus po to, kai įsigalios sprendimas, kuriuo nustatomas „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, jos kartu parengs ES lygmens projektines kiekvieno tikslo trajektorijas. Šios trajektorijos leis įvertinti pažangą siekiant tikslų.

3.5. EESRK pripažįsta, kad valstybėms narėms tenka atsakomybė į savo nacionalines trajektorijas įtraukti skaitmeninius strateginius planus, kartu su bet kokia esama arba planuojama politika ar priemonėmis, kurias jos ketina taikyti. Žinoma, ne visiems Skaitmeninio dešimtmečio tikslams pasiekti reikia vienodų pastangų visose valstybėse narėse. Iš tiesų kai kurios valstybės narės padarė didelę pažangą. Be to, kai kuriems tikslams pasiekti reikia tam tikrų tikslinių kai kurių valstybių narių pastangų. EESRK pripažįsta, kad valstybių narių galimas indėlis siekiant ES lygmens tikslų kai kuriais atvejais labai skiriasi ir į tai taip pat reikia atsižvelgti. Todėl EESRK ragina nacionaliniu lygmeniu apibrėžti konkrečius pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kad būtų galima stebėti pažangą ir užtikrinti, kad tikslai būtų pasiekti.

3.6. EESRK tikisi, kad tokie svarstymai bus pateikti Komisijos metinėje ataskaitoje „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“. Šiuo atžvilgiu Komitetas palankiai vertina išsipareigojimą, kad per penkis mėnesius po ataskaitos paskelbimo Komisija ir valstybės narės glaudžiai bendradarbiaus siekdamos nustatyti sritis, kuriose pažanga nepakankama, ir susitarti dėl priemonių, skirtų užtikrinti, kad tikslai būtų pasiekti. Vėlgi, valstybių narių pareiga yra pakoreguoti savo nacionalinius strateginius veiksmų planus, kad būtų atsižvelgta į ataskaitoje pateiktas rekomendacijas. Labai svarbu, kad valstybės narės išsipareigotų imtis taisomųjų veiksmų ir (arba) įgyvendintų projektus, pavyzdžiui, daugiašalius projektus.

3.7. EESRK taip pat palankiai vertina siūlomą sprendimų priėmimo priemonių rinkinį, kuriuo siekiama užtikrinti, kad valstybių narių veiksmai būtų pakankami sudarant sąlygas siekti pažangos įgyvendinant Skaitmeninio dešimtmečio tikslus. Šios priemonės, apimančios tarpusavio vertinimą, Komisijos rekomendacijas, galimus tolesnius ES lygmens veiksmus ir tikslinį dialogą, atrodo labai veiksmingos, žinoma, su sąlyga, kad visų rekomendacijų bus laikomasi.

3.8. Kalbant apie ataskaitų teikimą, EESRK pabrėžia, kad svarbu susieti Skaitmeninio dešimtmečio tikslus su Europos semestru. Skaitmeninių aspektų Europos semestru, taip pat skaitmeninės transformacijos pažangos ES stebėsenos svarba yra labai didelė, todėl EESRK pritaria pasiūlymui, kad metinė skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita būtų įtraukta į Europos semestrą. Deklaracijos tikslų įgyvendinimas turėtų būti stebimas taikant konkrečius rodiklius, kuriais būtų matuojama, pavyzdžiui, profesinių skaitmeninių įgūdžių ir įgūdžių atpažinti klaidingą informaciją internete pažanga, taip pat skaitmeninės atskirties mažinimas ir parama žmonėms, neturintiems galimybės naudotis interneto paslaugomis. Šiuo atžvilgiu taip pat reikėtų atsižvelgti į su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone susijusius aspektus.

3.9. EESRK pakartoja savo palankią poziciją, priimtą susijusioje nuomonėje dėl daugiašalių projektų, kurie yra didelio masto projektai ir kuriais remiami ES skaitmeninės transformacijos tikslai. Svarbu nukreipti koordinuotas investicijas, kuriose dalyvautų bent trys valstybės narės ir, jei tinka, kiti viešieji arba visi pilietinės visuomenė suinteresuotieji subjektai ⁽²⁾.

3.10. Tokiais projektais remiamas ES ekonomikos produktyvumas ir atsparumas, todėl būtina pateikti aiškias gaires, kaip gali būti skiriamos lėšos daugiašaliams projektams. Galimi finansavimo šaltiniai – ES ir valstybių narių lėšos. Kalbant apie Europą, galime nurodyti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, Skaitmeninės Europos programą, Europos infrastruktūros tinklų priemonę, programą „InvestEU“, programą „Europos horizontas“, taip pat Europos regioninės plėtros ir sanglaudos fondus. Tačiau valstybės narės labai skatinamos prisidėti prie daugiašalių projektų, kurie, EESRK nuomone, yra labai svarbūs siekiant veiksmingesnės ir labiau koordinuotos Europos skaitmeninės transformacijos.

3.11. EESRK mano, kad reikia reguliariai vertinti daugiašalių projektų gyvybingumą, ir palankiai vertina pasiūlymą, kad Komisija prireikus patars ir pateiks atitinkamas gaires, padėsiančias įgyvendinti daugiašalius projektus.

4. Konkrečios pastabos

4.1. Komisijos pasiūlymuose pateikiamas bendros deklaracijos, kurią turi parengti ir pasirašyti Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, pagrindas ir argumentai. EESRK mano, kad deklaracija, kurioje į vieną visumą sujungti įvairūs su skaitmenine transformacija susiję principai, taptų naudingu pagrindu įgyvendinant skaitmeninės politikos kelrodį ir programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“. Geriausiu atveju ši deklaracija padidintų piliečių ir įmonių pasitikėjimą. Tam reikia aiškaus ir lengvai suprantamo turinio ir komunikacijos.

4.2. Nors deklaracija būtų politinio pobūdžio ir pati savaime teisiškai neįpareigojanti, ji taptų stipriu pagrindu ir gairėmis rengiant būsimas politikos priemones. Kaip teigiama komunikate, deklaracija nedarytų poveikio dabartinėms teisės aktuose įtvirtintoms teisėms. Todėl imantis bet kokių deklaracija grindžiamų priemonių reikia tinkamai atsižvelgti į galiojančias teises ir kitas priemones.

4.3. Taip pat svarbu stiprinti įvairius veiksmus ir priemones, padedančius įgyvendinti deklaraciją. Pavyzdžiui, būtina didinti informuotumą apie praktinę principų reikšmę ir skatinti jų supratimą. Tai taikoma įmonėms, darbuotojams, vartotojams ir plačiajai visuomenei.

4.4. Tikslinga naudoti esamus mechanizmus, kad būtų galima stebėti, kaip principai bus ir jau yra įgyvendinami praktiškai. Šiuo atveju svarbiausias yra siūlomo programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ valdymo mechanizmas ir jo bendrieji tikslai. Be to, naudinga stebėti piliečių nuomonių pokyčius atliekant Eurobarometro apklausas.

4.5. Keliose ankstesnėse nuomonėse EESRK pabrėžė, kad skaitmeninė transformacija turi vykti orientuojantis į žmogų, įtraukiu ir tvariu būdu, o deklaracija taptų pagrindiniu orientyru siekiant šių tikslų. Atitinkami tikslai taip pat buvo įtraukti į programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, ir EESRK mano, kad jie yra šio dokumento ir programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ ⁽³⁾ kiekybinių skaitmeninių uždavinių kokybinė sistema.

4.6. Deklaracijos projekte aprašyti skirtingi principai ir teisės daugeliu atžvilgių iš dalies sutampa ir kiekvienas iš jų apima skirtingus aspektus, o tam tikri jų yra gana išsamiai nurodyti. Dėl to sunku suvokti turinio esmę. Sumaišius teises ir principus, turinys tampa dar labiau neaiškus. Pradinis skaitmeninių principų rinkinys, kurį Komisija pateikė konsultacijoms, buvo aiškesnis ir lengviau suprantamas, todėl tai buvo priimtinesnis metodas, kartu pasinaudojant teigiamu konsultacijų indėliu.

⁽²⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (OL C 194, 2022 5 12, p. 87).

⁽³⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (OL C 194, 2022 5 12, p. 87).

4.7. EESRK mano, kad skaitmeninės teisės kyla iš esamų pagrindinių teisių ir yra jų apibrėžtos. Jos yra ES vertybių ir principų, kurie yra daugiasluoksnė ir daugialypė visuma, kurioje kartu egzistuoja įvairios teisės ir laisvės ir kurioje vertybės taip pat nustato viena kitos ribas ir užtikrina tinkamą pusiausvyrą, dalis. Pavyzdžiui, tai pasakytina apie žodžio laisvės ir nediskriminavimo principus, susijusius su neapykantą kurstančiomis kalbomis – didėjančiu reiškinio interneto pasaulyje.

4.8. EESRK mano, kad skaitmeniniai principai turėtų būti naudingi visam darniam vystymuisi. Tačiau atrodo, kad į deklaracijos projektą įtrauktas tvarumo principas pirmiausia susijęs su aplinkos tvarumu, o kiti penki principai daugiausia susiję su socialiniu tvarumu. EESRK mano, kad kuriant ir naudojant skaitmenines technologijas į tvarumą reikėtų žvelgti dvejopai: kuo labiau sumažinant žalingą technologijų poveikį ir kuo labiau padidinant jų teigiamą poveikį ekonomikai ir visuomenei. Sėkminga skaitmeninė transformacija – tai ekonominė, socialinė ir aplinkosauginė nauda, nes ji prisideda prie didesnio konkurencingumo, klestėjimo, darbo vietų ir gerovės kūrimo bei perėjimo prie žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos.

4.9. ES pagrindinės teisės ir vertybės yra labai svarbios tiek žmonėms, tiek įmonėms. Dauguma į projektą įtrauktų aspektų aktualūs ne tik plačiajai visuomenei, bet ir verslininkams, įskaitant socialinės ekonomikos įmones bei pilietinės visuomenės organizacijas. Todėl deklaracijoje turėtų būti pripažinta, kad dauguma įmonių, ypač MVĮ, prisitaikydamos prie skaitmeninio pasaulio susiduria su daugiau ar mažiau tokiais pat sunkumais kaip ir piliečiai apskritai.

4.10. EESRK laikosi nuomonės, kad taip pat reikėtų daugiau dėmesio skirti skaitmeninės transformacijos teikiamos naudos didinimui, įskaitant ekonomikos klestėjimą. Tai pabrėžia principų, susijusių su ryšiais, įgūdžiais ir saugumu, kurie yra labai svarbūs socialinei ir ekonominei plėtrai, svarbą. Be deklaracijos projekte siūlomų principų, įmonėms skaitmeniniame pasaulyje labai svarbūs ir deklaracijoje turėtų būti pripažinti principai, susiję su inovacijomis, intelektine nuosavybe ir laisve užsiimti verslu.

4.11. Rusijos ir Ukrainos karas išryškino gerai veikiančių skaitmeninių ryšių ir kibernetinio saugumo svarbą visuose visuomenės lygmenyse ir sektoriuose, taip pat tarptautiniuose ryšiuose. Be to, jis dar labiau išryškino būtinybę tobulinti dezinformacijai atpažinti ir su ja kovoti reikalingus žmonių įgūdžius ir priemones.

4.12. EESRK jau pabrėžė, kad skaitmeninis suverenumas yra labai svarbus Europos ekonominio, socialinio ir aplinkosauginio vystymosi ramstis, ir pabrėžė, kad šis suverenitetas turi būti grindžiamas pasauliniu konkurencingumu ir tvirtu valstybių narių bendradarbiavimu. Tai būtina sąlyga, kad ES taptų pasaulinių standartų, įskaitant technologijų patikimumą, kūrėja. Kalbant apie europiečių duomenų saugojimą, EESRK ypač pabrėžia, kad reikia užbaigti Europos debesijos projektą „Gaia X“, kuris sustiprintų Europos gyventojų pasitikėjimą ir taip skatintų duomenų srautą⁽⁴⁾.

4.13. Gerai veikianti ir sąžininga bendroji rinka yra labai svarbi ES skaitmeninei plėtrai. Todėl EESRK mano, kad bendrojoje rinkoje reikia visapusiškai apsaugoti laisvių esmę. Laisvo duomenų judėjimo ir duomenų nuosavybės svarba vis labiau didėja, nes tai ne tik bendros duomenų rinkos klausimas – ji taip pat glaudžiai susijusi su kapitalo, prekių ir paslaugų rinkomis.

4.14. Bendroji rinka taip pat yra pradžios ir atspirties taškas ES siekiant plačiau naudotis išorės rinkomis ir tiekimo grandinėmis bei būti įtakinga ir galinga pasaulinio masto veikėja. Todėl deklaracija turėtų būti aktyviai propaguojama tarptautiniu mastu. Nors vertybių negalima „eksportuoti“, ES gali daryti įtaką visame pasaulyje naudodamasi įvairiomis priemonėmis: nuo tarptautinių socialinių partnerių sudarytų pasaulinių susitarimų iki diplomatinių veiksmų, bendradarbiavimo inovacijų srityje, prekybos ir investicijų susitarimų ir finansavimo sąlygų. Tai taikoma tiek dvišaliams, tiek daugiašaliams išorės santykiams.

Bruselis, 2022 m. birželio 15 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkė
Christa SCHWENG*

⁽⁴⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (OL C 194, 2022 5 12, p. 87).